

Міністерство освіти і науки України

Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки,
управління та права
Кафедра фінансів, банківського бізнесу та оподаткування

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА: ДЕРЖАВА, РЕГІОН, ПІДПРИЄМСТВО

Матеріали X Міжнародної
науково-практичної конференції

13 травня 2026 р.

Полтава
2026

Кручинська Дар'я Романівна, студентка
Науковий керівник: Маслій Олександра Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХУВАННЯ КІБЕРРИЗИКІВ В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток цифрових технологій актуалізує проблематику забезпечення кібербезпеки України та посилює відповідальність бізнесу за забезпечення захисту даних відповідно до Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» [1], оскільки кіберризикі призводять до значних фінансових втрат та погіршення репутації підприємств [2, с. 1].

В умовах воєнного стану в Україні кіберзагрози стали складовою гібридної війни, що підкреслює важливість використання страхових механізмів для захисту від таких ризиків. Кіберстрахування в умовах цифровізації є важливим інструментом передачі фінансових ризиків страховій компанії для компенсації збитків від порушення роботи систем або витоку даних [3, с. 16]. З огляду на щорічне зростання кількості кібератак та кіберінцидентів [4] страхові компанії розширюють перелік програм страхування кіберризиків [5], що зумовлює розвиток цього сегменту страхового ринку в Україні.

Дані аналізу українського ринку кіберстрахування за 2021–2025 рр. свідчить про суттєві зміни у його структурі. Попри скорочення кількості страхових компаній на 38%, ринок показує якісне зростання: обсяг чистих страхових премій зріс на 55%, а страхових резервів – на 52% [6]. Наразі в Україні послуги кіберстрахування надають такі компанії, як «УПСК», «ІНГО», «АСКА», «МО Group» та інші. Їхні програми охоплюють відшкодування прямих збитків і витрат на відновлення систем, відповідальність перед третіми особами у разі витоку даних, витрати на розслідування кіберінцидентів та антикризовий PR. Утім існують стримуючі чинники розвитку ринку кіберстрахування в Україні, серед яких відсутність єдиних методик оцінки ризиків, обмежена база статистичних даних та недостатня обізнаність малих підприємств щодо переваг цього інструменту [6].

Загалом, кіберстрахування в Україні перебуває на етапі активного становлення, проте демонструє високий потенціал зростання через активну цифровізацію та ускладнення кіберзагроз. Ефективність цього інструменту залежить не лише від виплат за страховими випадками, але й від інтеграції страхування в загальну систему ризик-менеджменту підприємства. Подальші перспективи ринку пов'язані з удосконаленням законодавства, розвитком IT-інфраструктури та підвищенням цифрової грамотності суб'єктів господарювання.

Література

1. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text>.
2. Ксьонжик І. В., Жовта Н. А., Павліна А. І. Страхування ризиків кібербезпеки діяльності суб'єктів господарювання в сучасному інформаційному просторі. *Економіка та суспільство*. 2021. № 34. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-90>.
3. Рамський А., Арабаджи К. Кіберстрахування в банківському секторі: ідентифікація ризиків та інструменти підтримки безпеки. *Scientific bulletin of International Association of scientists. Series: Economy, management, security, technologies*. 2023. Т. 2, № 2. URL: <https://doi.org/10.56197/2786-5827/2023-2-2-3>.
4. Kudinova A., Maslii O., Smokvina V., Tsyhanenko K. The impact of digitalization on the financial institutions' economic security in the face of growing cyber threats. *Financial*

and credit activity: problems of theory and practice. 2025. Volume 4 (63). Pp. 466–483. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.63.2025.4790>.

5. Маслій, О., Белкіна, М. Тенденції на страховому ринку України в умовах воєнного стану: Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану: зб. тез доп. Міжнар. наук-практ. інтернет-конф, м. Полтава, 09 червня 2022 року, Полтава, НУШІ, 2022. С. 148–150.

6. Страхування кібер-ризиків. Cyber insurance. *Forinsurer*. URL: <https://forinsurer.com/theme/48>.

УДК 657

Ширай Каріна Олександрівна, студентка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ІНСТРУМЕНТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Забезпечення фінансової стійкості підприємства в умовах нестабільного економічного середовища є одним із пріоритетних завдань фінансового менеджменту. Серед інструментів досягнення цієї мети особливе місце займають золоте правило балансу та ефект фінансового левериджу – два взаємодоповнюючі принципи, що регулюють відповідно структуру фінансування активів та ефективність залучення позикового капіталу. Попри значну увагу науковців до цих категорій, питання їх комплексного застосування в антикризовому управлінні залишається недостатньо дослідженим.

Золоте правило балансу ґрунтується на необхідності узгодження строків залучення капіталу та строків його використання у господарській діяльності. Порушення цього балансу неминуче призводить до виникнення дефіциту ліквідності та підвищення ризику банкрутства [1].

Ключовим кількісним індикатором дотримання золотого правила є чистий оборотний капітал – різниця між оборотними активами та поточними зобов'язаннями. Його позитивне значення свідчить про те, що частина оборотних активів фінансується за рахунок стабільних довгострокових джерел, що є необхідною умовою платоспроможності. Відповідність між видами активів та джерелами їх фінансування відповідно до золотого правила балансу систематизовано у табл. 1.

Принцип золотого правила передбачає триярсну відповідність між активами та пасивами балансу. Стабільність забезпечується фінансуванням необоротних активів з довгострокових джерел, тоді як гнучкість досягається за рахунок короткострокового фінансування змінної частини оборотного капіталу. Практичним інструментом контролю за дотриманням цього принципу є система бюджетування, яка дозволяє своєчасно виявляти та усувати структурні дисбаланси у фінансуванні [1].

Ефект фінансового левериджу відображає вплив залученого позикового капіталу на рівень рентабельності власного капіталу (ROE) підприємства. Його економічна логіка полягає в наступному: якщо рентабельність активів (ROA) перевищує вартість позикового капіталу (відсоткову ставку за кредитами), залучення боргу генерує додатковий прибуток для власників понад той, який вони отримали б, використовуючи виключно власні кошти. У протилежному випадку – при ROA, нижчій за вартість боргу, – леверидж набуває негативного характеру та руйнує вартість підприємства [2].

Формально ефект фінансового левериджу (ЕФЛ) може бути визначений як:

$$ЕФЛ = (1 - T) \times (ROA - r) \times (ПК / ВК), \quad (1.1)$$